

IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W RZESZOWIE

IV LO, ul. gen. J. Dąbrowskiego 82, 35-036 Rzeszów, tel. 017 748 29 00, faks 017 748 29 12, e-mail: 4liceum@rz.onet.pl, www.lo4.resman.pl

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

Rok szkolny 2023/2024

Wstęp:

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny IV Liceum Ogólnokształcącego w Rzeszowie opracowany został na podstawie diagnozy systematycznie prowadzonej przez pedagogów, psychologów i wychowawców oraz na podstawie przyjętej przez szkołę koncepcji pracy. Działania profilaktyczno – wychowawcze oparto na założeniu, że w wychowaniu kluczowa jest współpraca całej społeczności szkolnej oraz rodziców. Formułując założenia szkolnego Program Wychowawczo – Profilaktycznego uwzględniono zarówno priorytety edukacyjne wynikające z kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w bieżącym roku szkolnym jak i propozycje rodziców. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny tworzy spójną całość z pozostałą dokumentacją szkolną i określa sposób realizacji zadań wychowawczych zgodnych z podstawą programową kształcenia ogólnego, uwzględnia kierunki działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli.

IV Liceum Ogólnokształcące w Rzeszowie jest szkołą z tradycjami, do której przychodzą uczniowie osiągający w szkołach podstawowych wysokie wyniki nauczania oraz posiadający silną motywację do zdobywania wiedzy. Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy uczniowie wybierają IV LO z przekonaniem, że zostaną dobrze przygotowani do egzaminu maturalnego. Duże ambicje uczniów i ich skupienie na nauce silnie rzutują na rodzaj i jakość problemów występujących w naszej szkole. Są to głównie problemy związane z budowaniem własnej tożsamości, kształtowaniem osobowości, nieadekwatnością osiągniętych wyników w nauce w stosunku do własnych oczekiwań, problemy egzystencjalne, rówieśnicze i rodzinne.

1. Założenia teoretyczne wraz z podstawą prawną:

Podstawy prawne dla działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole:

1. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526).
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483).
3. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59)

4. Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2020 poz. 1449)
5. Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2020 poz. 1280)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2017 r. poz. 1616) z późniejszymi zmianami.
7. Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2020 poz. 1309)
8. Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 17 listopada 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. 2020 poz. 2198)
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485)
10. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. - O ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z dnia 20 października 1994 r.)
11. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. - O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z dnia 12 listopada 1982 r.)
12. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. 2022 poz. 1700)
13. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 stycznia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2022 poz. 447)
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245)
15. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2019 poz. 1696)

Podstawy teoretyczne dla działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole:

Przyjęta przez nas definicja wychowania jest zgodna z zapisami zawartymi w Ustawie *Prawo oświatowe* (art. 1 pkt 3), a więc *wychowanie rozumiemy jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej*, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki.

Przyjęliśmy, że działalność wychowawcza w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
2. **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
3. **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
4. **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

2. Diagnoza potrzeb oraz występujących zagrożeń

Program został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno – wychowawczej w szkole z uwzględnieniem:

- zaleceń MEN i kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w bieżącym roku szkolnym;
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo – profilaktycznego realizowanego w poprzednim roku szkolnym;
- wyników nadzoru pedagogicznego;
- wyników ankiet przeprowadzanych wśród uczniów i ich rodziców;
- analizy osiągnięć szkolnych: średnie ocen uzyskiwanych przez uczniów na zakończenie każdego semestru; wyniki matur próbnych i egzaminu maturalnego;
- wniosków i analiz z prac zespołów wychowawczych, zespołów przedmiotowych itp.;
- analizy dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji wychowawczych – dokumentacja wychowawców klas, pedagogów i psychologów szkolnych, protokoły spotkań Zespołów Nauczycieli Uczących Klasę;
- uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, pedagogów, psychologów, uczniów, rodziców;
- wniosków i obserwacji wynikających z zajęć integracyjnych klas pierwszych, prowadzonych przez pedagogów, psychologów i wychowawców;
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analizy uwag wpisanych do dziennika.

W wyniku prowadzonej diagnozy wyłoniono następujące obszary do podjęcia działań wychowawczo – profilaktycznych:

- zagrożenia związane ze stanem zdrowia fizycznego i psychicznego uczniów;
- trudności z adekwatną samooceną i rozpoznawaniem swoich mocnych stron i zasobów, realizowaniem zadań rozwojowych i osiągnięciem wyznaczonych celów;
- trudności adaptacyjne wśród uczniów klas pierwszych, związane z przystosowaniem się do nowego środowiska szkolnego i wymagań edukacyjnych liceum;
- problemy w relacjach rówieśniczych i funkcjonowaniu w systemie klasowym;
- specyficzne trudności w przyswajaniu wiedzy i osiągnięciu sukcesów edukacyjnych;
- wyzwania związane z przygotowaniem się do matury i radzeniem sobie ze stresem maturalnym;

- problemy z motywacją do systematycznego zdobywania i przyswajania wiedzy;
- trudności z krytycznym podejściem do treści i brak umiejętności analizy informacji dostępnych w Internecie, dążenie do rozwoju umiejętności cyfrowych;
- doskonalenie kompetencji nauczyciel w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym.

3. Sylwetka absolwenta

Celem programu wychowawczo – profilaktycznego jest wychować absolwenta szkoły który:

- dąży do wszechstronnego rozwoju intelektualnego oraz do samodoskonalenia;
- zmierza do dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, co umożliwia mu podejmowanie dojrzałych decyzji;
- potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy i samodzielnie selekcjonować informacje; ma krytyczne podejście do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych;
- twórczo poszukuje i dąży do rozwoju własnych zainteresowań;
- potrafi wykorzystać swoje możliwości, zdolności i talenty;
- świadomie kształtuje swój charakter;
- potrafi zaspokajać swoje potrzeby psychoemocjonalne zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami, rozumie konieczność budowania odporności psychicznej i dbania o zdrowie psychiczne;
- jest przedsiębiorczy, kreatywny oraz podejmuje wyzwania;
- potrafi kierować swoim rozwojem osobistym i edukacyjno – zawodowym;
- cechuje go postawa prospołeczna i tolerancja;
- potrafi współpracować w zespołach międzykulturowych;
- cechuje go duży stopień odpowiedzialności za siebie, innych i podejmowane działania;
- prezentuje postawy prorodzinne, prospołeczne;
- angażuje się w działania na rzecz innych osób;
- prezentuje wysoki poziom kultury osobistej i kultury słowa;
- ma twórczy i krytyczny stosunek do rzeczywistości;
- czuje się członkiem społeczności regionalnej, obywatelem swojego kraju, patriotą, Europejczykiem;
- przejawia postawę szacunku dla kultury, tradycji i dorobku narodowego, przy jednoczesnym otwarciu i poszanowaniu wartości odmiennych kultur;
- rozumie istotę odpowiedzialności prawnej i moralnej;
- jest świadomym użytkownikiem dóbr kultury;
- jest wyposażony w podstawową wiedzę o uzależnieniach różnego typu i potrafi świadomie ich unikać;
- prowadzi zdrowy i proekologiczny styl życia, jest wolny od uzależnień;
- potrafi świadomi i bezpiecznie poruszać się w cyberprzestrzeni.

4. Zadania wychowawczo – profilaktyczne.

1. Wspieranie uczniów w rozwoju poznawczym.

ZADANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE	SPOSÓBY REALIZACJI	ODPOWIE- DZIALNI	TERMINY
Wspieranie ucznia w rozwoju intelektualnym.	Prowadzenie rozmów indywidualnych lub zajęć dotyczących zagadnień: - budowanie nawyku skutecznego i efektywnego samokształcenia oraz samooceny; - rozwijanie u uczniów kompetencji uczenia się przez całe życie, chęci podnoszenia swoich kwalifikacji; - rozwijanie uczniów w kierunku rozpoznawania i nazywania mocnych stron, predyspozycji i uzdolnień, a także indywidualnych potrzeb; - umacnianie poczucia własnej wartości oraz wspierania indywidualności; - kształtowanie psychicznej odporności, umiejętności radzenia sobie w sytuacji kryzysowej.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	cały rok
	Rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń i trudności, które utrudniają rozwój ucznia. Wspieranie ucznia w niwelowaniu przyczyn niepowodzeń i wypracowywaniu strategii osiągania sukcesów edukacyjnych.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	na bieżąco
	Podnoszenie kompetencji nauczycieli w obszarze zindywidualizowania pracy z uczniem, poprzez różne formy samokształcenia lub doskonalenia wewnątrz lub zewnątrzszkolnego;	Dyrektor, ZP, ZW	zgodnie z potrzebami
	Pomoc rodzicom w rozpoznawaniu oraz rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów poprzez indywidualne rozmowy lub spotkania na wywiadówkach.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy Nauczyciele	na bieżąco
	Rozwijanie motywacji do nauki poprzez: - ukazywanie celowości / sensu uczenia się, szukanie własnych „źródeł” motywacji; - umożliwianie osiągania sukcesów poprzez udział w konkursach organizowanych na terenie szkoły lub poza; - promowanie osiągniętych przez uczniów sukcesów: na tablicach szkolnych i stronie internetowej szkoły; - nagradzanie uczniów za sukcesy naukowe i inne osiągnięcia; - promowanie wiedzy poprzez udział w spotkaniach z „ludźmi sukcesu”; - współpraca z uczelniami wyższymi.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy Nauczyciele	cały rok

	Podnoszenie kompetencji nauczycieli w kierunku pracy z uczniem zdolnym poprzez różne formy samokształcenia, doskonalenia wewnątrzszkolnego i zewnątrzszkolnego.	Dyrektor, ZP	
	Współpraca z rodzicami w celu ustalenia sposobów i form wspierania ucznia zdolnego.	Wychowawcy, Nauczyciele	na bieżąco
Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z różnych źródeł informacji.	Praca nad rozwojem czytelnictwa poprzez: - prowadzenie lekcji bibliotecznych; - wystawy tematyczne w korytarzu szkoły; - prowadzenie fanpage „ <i>U Kopernika w bibliotece</i> ”.	Nauczyciele biblioteki	cały rok
	Prowadzenie zajęć lub rozmów indywidualnych mających na celu: - rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji zawartych w różnych źródłach z naciskiem na analizę wpływów rówieśników i mediów; - utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metod przeciwdziałania cyberprzemocy; - kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy Nauczyciele	cały rok
Rozwijanie indywidualnych zainteresowań młodzieży i zachęcanie do zaangażowania w różne formy aktywności.	- rozpoznawanie zainteresowań, możliwości, zdolności i predyspozycji uczniów; - organizacja zajęć pozalekcyjnych, kół przedmiotowych, zajęć sportowo – rekreacyjnych; - udział uczniów w organizowanych zajęciach;	Wychowawcy, Nauczyciele	na bieżąco
	- organizowanie wyjść do instytucji kultury, wycieczek przedmiotowych; - organizacja konkursów: wiedzy, prozy, poezji, plastycznych, muzycznych (piosenki, także obcojęzycznej), fotograficznych, sportowych i innych - przygotowanie i udział uczniów w konkursach literackich, plastycznych, artystycznych, recytatorskich; - dokumentowanie i prezentacja osiągnięć uczniów - monitorowanie przez nauczycieli ofert konkursów organizowanych przez różne instytucje i zachęcanie uczniów do brania w nich udziału;	Wychowawcy, Nauczyciele	zgodnie z harmonogramem
	Tworzenie i wdrażanie przez nauczycieli nowatorskich programów zajęć pozalekcyjnych.	Nauczyciele	cały rok
	Angażowanie rodziców w pomoc przy organizacji konkursów, wyjazdów itp.	Wychowawcy, nauczyciele	wg potrzeb

Kształtowanie umiejętności intrapsychicznych	<p>Prowadzenie godzin wychowawczych na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strategie radzenia sobie ze stresem, sytuacją kryzysową, traumatyczną; - zarządzanie sobą w czasie; - empatia i wyrażanie własnych uczuć; - umiejętność asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi; - umiejętności komunikacyjne; - samoocena; - motywacja; - umiejętność rozwiązywanie konfliktów; - stereotypy, dyskryminacja, uprzedzenia a budowanie pozytywnych relacji społecznych; - jak budować podmiotowe relacje z innymi oparte o szacunek, akceptacje i zrozumienie. 	Wychowawcy, Pedagodzy Psycholodzy	cały rok
	<p>Prowadzenie rozmów indywidualnych lub zajęć mających na celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie konieczności pracy nad sobą dla zwiększenia wiary w siebie, poczucia własnej wartości i umiejętności podejmowania decyzji; - rozwijanie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami; - zastosowanie w praktyce umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów, ustalania priorytetów, kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju; - rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalanie potrzeby bycia ambitnym, ukazywanie korzyści wynikających z planowania własnych działań i inwestowania w siebie; - rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów. 	Wychowawcy, Pedagodzy Psycholodzy	cały rok
Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu dalszej	Analiza zapotrzebowania uczniów na informacje związane z planowaniem kształcenia i kariery zawodowej, poprzez rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	na bieżąco
	Indywidualne rozmowy z uczniami mające na celu wsparcie w podjęciu decyzji o dalszym kierunku kształcenia, wyboru zawodu, poprzez pomoc w precyzowaniu uzdolnień, mocnych stron i celów życiowych.		Wg potrzeb
	Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem, a planowaną w przyszłości aktywnością zawodową.	Nauczyciele	cały rok
	Prowadzenie zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego.	Specjaliści Rynku Pracy	wg potrzeb

drogi edukacyjno – zawodowej	Kierowanie na badania w zakresie preorientacji zawodowej prowadzone na terenie Urzędu Pracy i Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.	Pedagodzy Psycholodzy	
	Gromadzenie, aktualizowanie oraz udostępnianie bazy materiałów (ulotki, informatory, publikacje) dotyczących preorientacji edukacyjno – zawodowej.	Nauczyciele biblioteki Pedagodzy	cały rok
	Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, a także z przedstawicielami uczelni wyższych (także zagranicznych)	Cała społeczność szkoły	wg potrzeb
	Udział młodzieży w dniach otwartych uczelni wyższych i w targach edukacyjnych.	Wychowawcy	
	Udział młodzieży w spotkaniach z absolwentami IVLO (studentami, pracownikami, pracodawcami) w celu zapoznania ze ścieżką kariery i możliwościami podjęcia zatrudnienia.	Cała społeczność szkoły	Cały rok
	Współpraca nauczycieli, wychowawców w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie preorientacji zawodowej uczniów.		
	Angażowanie rodziców w organizację spotkań dla uczniów z przedstawicielami różnych zawodów, przedstawicielami uczelni wyższych, itp.	Wychowawcy Pedagodzy	wg potrzeb

2. Kształtowanie u uczniów umiejętności społecznych.

ZADANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE	SPOSÓBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMINY
Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska oraz wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin	Prowadzenie rozmów indywidualnych oraz zajęć mających na celu rozwijanie umiejętności interpersonalnych uczniów oraz rozwijanie więzi z grupą społeczną.	Nauczyciele	na bieżąco
	Organizowanie wycieczek integracyjnych, tematycznych godzin wychowawczych i wprowadzanie elementów integracyjnych na różnych lekcjach w celu budowania konstruktywnych relacji rówieśniczych.	Wychowawcy Pedagodzy	I sem
	Rozpoznawanie przejawów nieprawidłowych relacji interpersonalnych i prowadzenie działań interwencyjnych w tym zakresie.	Psycholodzy	Na bieżąco
	Uświadamianie uczniom konieczności podejmowania różnych ról społecznych i potrzeby respektowania zasad społecznych poprzez: - znajomość i przestrzeganie zapisów w dokumentach szkoły; - wyciąganie konsekwencji w przypadku łamania regulaminów obowiązujących w szkole; - aktywizowanie uczniów i rodziców do udziału w opracowaniu dokumentów	Dyrekcja ZW Nauczyciele	cały rok zg z harmonogramem

życia szkoły.	szkolnych, planowaniu godzin wychowawczych, zajęć pozalekcyjnych, wycieczek, imprez klasowych; - aktywny udział Samorządów Klasowych w organizację uroczystości szkolnych oraz innych uroczystości o charakterze państwowym i religijnym; - udział młodzieży w uroczystościach szkolnych zgodnie z kalendarzem imprez; - prowadzeni rozmów indywidualnych lub zajęć z uczniami na temat podejmowanych ról społecznych i konsekwencji z tym związanych.	odpowiedzialni wg kalendarza imprez	
Wspomaganie wychowawczej roli rodziny, umacnianie współpracy z rodzicami.	Udzielanie merytorycznego wsparcia rodzicom w obszarach związanych z wyzwaniem stojącymi przed uczniami w związku z pobytem w szkole średniej, okresem dojrzewania, stresem przedmaturalnym i zapewnienie wsparcia psychopedagogicznego w sytuacjach kryzysowych.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	początek roku szkolnego
	Udział rodziców we współtworzeniu Programu Wychowawczo – Profilaktycznego szkoły i Programów Wychowawczych klas.	ZW	I sem
	Angażowanie rodziców w życie klasy i szkoły, organizację imprez, wyjazdów, wycieczek i realizację zadań statutowych szkoły w celu podwyższenia jakości kształcenia.	Wychowawcy	cały rok
	Wspieranie rodziców w zakresie rozpoznawania możliwości i potrzeb uczniów oraz sposobów wsparcia ucznia szczególnie uzdolnionego lub z niepowodzeniami szkolnymi, a także uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	
	Wspieranie rodziców w zakresie radzenia sobie w różnorodnych sytuacjach trudnych, udzielanie informacji dotyczących specjalistów i ośrodków pomocy	Pedagodzy Psycholodzy	
	Utrzymywanie systematycznego kontaktu poprzez uczestniczenie w wywiadówkach, konsultacjach, spotkaniach informacyjnych oraz indywidualnych spotkaniach, a także kontakty telefoniczne i przez dziennik elektroniczny.	Wychowawcy	
	Zapraszanie rodziców do udziału w uroczystościach szkolnych.	Dyrekcja Wychowawcy	
	Podnoszenie kompetencji nauczycieli w kierunku udzielania wsparcia i współpracy z rodzicami.	Dyrekcja	wg potrzeb
Kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu	Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób poprzez: - uświadamianie konieczności pomocy osobą dotkniętym skutkami działań wojennych na Ukrainie oraz wsparcia uczniów z doświadczeniem migracyjnym; - wolontariat uczniów na rzecz Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej, Rzeszowskiego Hospicjum, Świetlic Socjoterapeutycznych, organizacji pomagających	Wychowawcy Nauczyciele Pedagodzy Psycholodzy	wg planów pracy

wartości w klasie.	osobom niepełnosprawnym itp. - organizowanie akcji humanitarnych (zbiórki pieniędzy lub darów dla potrzebujących np. Szlachetna Paczka); udział w WOŚP; działanie Szkolnego koła Caritas.		
	Współpraca nauczycieli z instytucjami i organizacjami potrzebującymi wsparcia wolontariackiego.	Cała społeczność szkoły	cały rok
	Udział młodzieży w pracach na rzecz szkoły i środowiska.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	na bieżąco
	Organizowanie różnych form pomocy koleżeńskiej / nauczycielskiej dla potrzebujących (np. udostępnienie podręczników, pomocy dydaktycznych dla uczniów w trudnej sytuacji materialnej itp.).	Wychowawcy SU	wg potrzeb
	Koordinowanie programów wsparcia stypendialnego.	Pedagodzy Wychowawcy	wg harmonogramu
	Angażowanie rodziców w akcje organizowane na terenie szkoły lub poza nią.	Dyrekcja Wychowawcy	na bieżąco

3. Kształtowanie u uczniów postaw obywatelskich, patriotycznych, a także poszerzenie wiedzy na temat innych kultur.

ZADANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE	SPOSÓBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMINY
Kształtowanie postaw szacunku dla kultury, tradycji i dorobku narodowego oraz aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły.	Ekspozycja elementów patriotycznych w kalendarzu imprez szkolnych oraz ekspozycja treści patriotycznych w trakcie lekcji z poszczególnych przedmiotów.	Dyrekcja Nauczyciele	na bieżąco
	Realizacja ceremoniału szkolnego: - logo szkoły, sztandar szkoły, hymn szkoły; - poczet sztandarowy; - udział w uroczystościach tworzących ceremoniał szkolny z udziałem pocztu sztandarowego tj. rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, obchody Dnia Patrona Szkoły, uroczystości związane ze świętami narodowymi i innymi wydarzeniami;	M. Żewakowski	wg kalendarza imprez
	Obchody Dnia Patrona Szkoły: - lekcje kopernikowskie dla klas pierwszych, okolicznościowe wykłady		

	<p>pracowników uczelni wyższych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie i prezentacja części artystycznej w ramach głównej uroczystości obchodów Dnia Patrona; - uroczyste wręczenie Dyplomów Kopernikowskich, spotkanie z rodzicami wyróżnionych uczniów. 	Cała społeczność szkolna	II sem
	<p>Poznawanie historii i tradycji IVLO oraz podtrzymywanie tradycji szkoły poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze; - prezentacje kroniki szkoły i kroniki klas, kroniki olimpijczyków; - spotkania z absolwentami; - organizacja i uczestniczenie w jubileuszach szkoły. 		
	<p>Poznawanie przez uczniów miejsc ważnych dla pamięci narodowej, z wykorzystaniem różnych form upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, a także obchodami najważniejszych świąt narodowych i kultywowania symboli państwowych.</p>	Wychowawcy Nauczyciele historii / wos	wg kalendarza
	<p>Wyjścia i wycieczki w ramach lekcji historii: wycieczki Koła Historii Regionalnej, wycieczki tematyczne do miejsc pamięci narodowej. Przygotowanie uczniów do olimpiad;</p>	Nauczyciele historii / wos	
	<p>Rozwijanie samorządności uczniowskiej poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - angażowanie uczniów w działania promujące szkołę; - angażowanie uczniów w przygotowanie materiałów na stronę internetową szkoły; - angażowanie uczniów w przygotowanie uroczystości i aktywności pozaszkolnej. 	SU ZW Nauczyciele	
	<p>Organizacja wyjść do IPN, udział w imprezach związanych z obchodami różnych świąt państwowych, poznawanie tradycji, kultury i historii Polski, Europy i świata w ramach lekcji przedmiotowych i zajęć pozalekcyjnych.</p>	Wychowawcy Nauczyciele historii / wos	wg kalendarza
	<p>Inicjatywy Samorządu Uczniowskiego i organizacji młodzieżowych (spotkania z posłami, radnymi, praca w Radzie Młodzieży Rzeszowa).</p>	Opiekunowie SU	wg planu pracy
Przygotowanie uczniów do współpracy w środowisku międzynarodowym.	<p>Poszerzenie wiedzy na temat innych kultur oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości, poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymiany młodzieży ze szkołami z zagranicy; - udział w projektach międzynarodowych; - organizowanie spotkań z podróżnikami. 	Nauczyciele języków obcych Nauczyciele geografii	wg harmonogramu

4. Bezpieczeństwo i profilaktyka zachowań ryzykownych.

ZADANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE	SPOSÓBY REALIZACJI	ODPOWIE- DZIALNI	TERMINY
Rozwój umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli. Poprawne metodycznie wykorzystanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, zwłaszcza opartych na sztucznej inteligencji.	Prowadzenie zajęć z uczniami lub rozmów indywidualnych na temat warunków zdrowego życia, bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnej oraz występujących zagrożeń.	ZW Nauczyciele	cały rok
	Przeciwdziałanie problematycznemu użytkowaniu Internetu i mediów elektronicznych oraz reagowania w sytuacjach występowania zachowań zagrażających funkcjonowaniu w cyberprzestrzeni.	ZW Nauczyciele	wg potrzeb
	Prowadzenie zajęć z uczniami lub rozmów indywidualnych na temat sposobów skutecznego radzenia sobie z zagrożeniami cyfrowego świata.	ZW Nauczyciele	cały rok
	Edukacja uczniów - prelekcje z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji dotyczące odpowiedzialności karnej nieletnich oraz ochrony prawnej.	Dyrekcja	I sem
	Edukacja nauczycieli i rodziców w kierunku higieny cyfrowej oraz bezpiecznego funkcjonowania w cyberprzestrzeni.	Dyrekcja	wg potrzeb
Kształtowanie poczucia odpowiedzialności uczniów za bezpieczeństwo w szkole i w sieci internetowej, a także za własne czyny.	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania przez uczniów zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno – gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm itp.)	ZW Nauczyciele	na bieżąco
	Zapoznavanie i przypominanie o konsekwencjach wynikających z łamania bezpieczeństwa i stwarzania zagrożenia dla siebie i innych oraz występowania zjawiska agresji i przemocy oraz cyberprzemocy.	Wychowawcy	I sem
	Podnoszenie kompetencji rodziców w zakresie wiedzy dotyczącej obowiązujących przepisów wewnątrzszkolnych i procedur reagowania w sytuacji kryzysowej.		
	Doskonalenie przez nauczycieli sposób radzenia sobie w różnych sytuacjach zagrożenia poprzez aktualizacja procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych.	ZW	wg potrzeb
	Prowadzenie lekcji poświęconych wybranym aspektom cyberbezpieczeństwa.	Wychowawcy Nauczyciele informatyki Pedagodzy Psycholodzy	

	Realizacja projektów edukacyjnych uwzględniających nowe technologie informacyjno – komunikacyjne oraz popularyzacja tematyki cyberbezpieczeństwa.	ZW Nauczyciele	zgodnie z harmonogramem
Podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień chemicznych i behawioralnych oraz profilaktyki zachowań ryzykownych.	Prowadzenie zajęć lub rozmów indywidualnych dotyczących zagrożeń związanych z uzależnieniami lub zachowaniami ryzykownymi.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	wg potrzeb
	Realizowanie w szkole programów profilaktycznych proponowanych przez placówki promujące zdrowie i przeciwdziałanie zagrożeniom np.: (WSS– E, Karan, SP ZOZ CLU).	Dyrekcja	zg z ofertą
	Organizowanie spotkań ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką uzależnień.	Dyrekcja Pedagodzy Psycholodzy	wg potrzeb
	Prowadzenie spotkań przez higienistkę szkolną w ramach programów profilaktycznych np.: „ <i>Profilaktyka zdrowia psychicznego</i> ”, „ <i>Profilaktyka wczesnego wykrywania raka piersi</i> ”, „ <i>Zdrowe odżywianie</i> ”, „ <i>Profilaktyka uzależnień</i> ”.	Higienistka	wg harmonogramu
	Poszerzenie wiedzy rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowego rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków psychoaktywnych.	Specjaliści z zewnątrz Pedagodzy Psycholodzy	wg potrzeb

5. Promowanie i upowszechnianie zdrowego stylu życia.

Kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów.	Utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne, poprzez realizację tematów na godzinach wychowawczych tj: - czym jest zdrowie, od czego zależy i jak należy o nie dbać; - rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych; - wzmacnianie poczucia własnej wartości i wiary w swoje możliwości; - tworzenie zdrowego środowiska w domu, szkole, miejscu pracy itp.; - zagrożenia psychofizyczne w okresie adolescencji; - zaburzenia odżywiania; - zagrożenia związane z nadużywaniem leków i nadużywaniem substancji psychoaktywnych.	Wychowawcy Nauczyciele biologii Higienistka Pedagodzy Psycholodzy	cały rok
	Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego i psychicznego.	Wychowawcy Higienistka	na bieżąco

	Realizacja programów profilaktyczno – edukacyjnych Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej lub innych.	Pedagodzy Psycholodzy	zg z ofertą
	Uczenie zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób poprzez dostarczanie wiedzy na temat współcześnie występujących chorób.	Higienistka Nauczyciele biologii	cały rok
	Ugruntowanie wiedzy w zakresie zdrowego odżywiania się.		
	Uświadomienie korzyści płynących z aktywności fizycznej i wdrażania profilaktyki zdrowego trybu życia.	Wychowawcy Nauczyciele wf Pedagodzy Psycholodzy	
Popularyzacja aktywności fizycznej. Wzmacnianie edukacji ekologicznej i rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.	Realizacja tematów związanych ze zdrowym stylem życia na lekcjach przedmiotowych i godzinach wychowawczych.	Wychowawcy Nauczyciele	
	Działalność Szkolnego Koła PTTK.	Opiekunowie	wg planu
	Udział w różnych programach i przedsięwzięciach mających na celu poprawę sprawności fizycznej: - program zajęć sportowych w ramach profilaktyki przeciwalkoholowej, - organizacja wewnętrznych turniejów i zawodów sportowych, - organizacja wyjazdów sportowo – rekreacyjnych.	Nauczyciele wf	wg harmonogramu
	Udział uczniów w imprezach prozdrowotnych organizowanych przez Samorząd Uczniowski i inne podmioty.	SU	wg planu
	Angażowanie rodziców w pomoc przy organizacji lub realizacji inicjatyw popularyzujących zdrowy styl życia.	Dyrekcja Wychowawcy	na bieżąco
	Udział w akcjach proekologicznych – „Sprzątanie Świata”, prace porządkowe na cmentarzu w kwaterach żołnierzy oraz dyrektorów i nauczycieli naszej szkoły.	Wychowawcy	
	Udział w konkursach propagujących wiedzę proekologiczną, przygotowanie do olimpiady.	Nauczyciele biologii	wg harmonogramu

6. Strategia ewaluacji programu

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość.

Do przeprowadzenia ewaluacji wykorzystywane są:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów, rodziców i nauczycieli;
- obserwacja postępów w nauce uczniów;
- analiza uzyskiwanych ocen i wyników egzaminów;
- analiza frekwencji na zajęciach dydaktycznych;
- prowadzenie rozmów ewaluacyjnych i badań ankietowych;
- analiza udziału uczniów w konkursach, olimpiadach;
- analiza zainteresowania uczniów zajęciami dodatkowymi organizowanymi w szkole;
- analiza udziału uczniów w pracach samorządu szkolnego, wolontariacie, akcjach charytatywnych itp.;
- analiza dokumentacji szkoły.

7. Organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako obszar działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły.

W IV Liceum Ogólnokształcącym pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest zgodnie z zapisami zawartymi w obowiązujących *Rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach*.

Według przepisów oświatowych „pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi w szkole polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w szkole w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły oraz w środowisku społecznym”.

Udzielając poszczególnym uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie podejmowania stosownych działań szkoła kieruje się:

- 1) Zaleceniami zawartymi w dokumentacji ucznia:
 - orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego;
 - orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego;
 - opinie poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych poradni specjalistycznych.

2) Zaleceniami medyczo-psychologicznymi:

- zalecenia lekarzy prowadzących leczenie uczniów;
- ogólne zalecenia medyczne związane z postępowaniem z osobami cierpiącymi na określone dysfunkcje i schorzenia;
- zalecenia psychologów i psychoterapeutów prowadzących terapię uczniów;
- ogólne zalecenia psychologiczne związane z postępowaniem z osobami cierpiącymi na określone dysfunkcje i schorzenia;
- zaleceniami zawartymi w literaturze psychologicznej dotyczącej rozwoju nastolatka, jego potrzeb i problemów w okresie dojrzewania;
- informacjami uzyskanymi w trakcie różnorodnych szkoleń na temat problemów, potrzeb i sposobów udzielania pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

3) Zaleceniami wyartykułowanymi przez rodziców, opiekunów lub inne osoby z rodziny ucznia.

4) Potrzebami i oczekiwaniami zgłaszanymi przez samego ucznia: ze względu na fakt, że nasi uczniowie są w wieku 14 -19 lat, szczególnie ważne jest by w trakcie podejmowanych wobec nich działań uwzględniać ich zdanie.

W IV LO pomocą psychologiczno-pedagogiczną obejmowani są uczniowie z następujących grup (określonych w w/w rozporządzeniu), względem których podejmowane są adekwatne do ich potrzeb działania:

- 1) uczniowie niepełnosprawni – posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego:
 - a) zapoznanie się z treścią orzeczenia (przez pedagoga, wychowawcę, nauczycieli), diagnozą, zaleceniami i koniecznością dokonania rozpoznania możliwości i potrzeb ucznia związanych z jego pobytem w liceum;
 - b) wpisanie do e-dziennika informacji (przez pedagoga szkolnego) o powodach wydania orzeczenia i zaleceniach;
 - c) rozmowa z rodzicem ucznia podczas składania w szkole orzeczenia lub na spotkaniu zespołu;
 - d) podejmowanie przez nauczycieli działań zmierzających do jak najszybszego i najlepszego poznania ucznia, który rozpoczyna naukę w naszej szkole lub zebrania posiadanych informacji o uczniu, który uzyskał orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w trakcie pobytu w liceum;
 - e) w trakcie spotkania Zespołu ds. udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej omówienie i przeanalizowanie mocnych stron, trudności, potrzeb ucznia i sposobów udzielania mu wsparcia i pomocy;
 - f) zebranie posiadanych informacji i sformułowanie WOPFU i IPET (przez wychowawcę lub pedagoga);
 - g) organizacja zajęć rewalidacyjnych i innych zajęć specjalistycznych (zgodnie z zaleceniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej);

- h) ustalenie z uczniem i jego rodzicami poziomu ujawniania rówieśnikom problemów ucznia;
 - i) wdrożenie zaplanowanych działań;
 - w miarę możliwości dostosowywanie metod pracy do potrzeb i możliwości ucznia;
 - w indywidualnej rozmowie z uczniem, każdy nauczyciel ustala sposoby sprawdzania wiedzy i oceniania postępów ucznia (np. czy uczeń będzie odpowiadał ustnie, przy tablicy czy tylko pisemnie);
 - udzielanie uczniowi wsparcia w trakcie bieżącej pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz rozmów indywidualnych prowadzonych przez nauczycieli, wychowawcę, pedagogów (w zależności od potrzeb ucznia)
 - j) prowadzenie obserwacji postępów ucznia, ewaluacji i aktualizowanie WOPFU i IPET;
 - k) dostosowanie organizacji egzaminu maturalnego do potrzeb ucznia.
- 2) uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: posiadający opinie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie, u których nauczyciele dostrzegają trudności mogące mieć podłoże w dysleksji i zachęcają ucznia i jego rodziców do zdiagnozowania przyczyny swoich problemów:
- a) zapoznanie się z treścią opinii (przez pedagoga, wychowawcę, nauczycieli) i zaleceniami poradni;
 - b) umieszczenie przez pedagoga informacji o posiadanej opinii PPP i trudnościach ucznia w e-dzienniku;
 - c) ustalenie z uczniem (przez nauczycieli tych przedmiotów, na których ujawniają się trudności dyslektyczne) sposobów sprawdzania wiedzy;
 - d) w sytuacji posiadania przez ucznia specyficznych trudności w uczeniu się, określenie sposobu dostosowania egzaminu maturalnego (dostosowanie kryteriów oceniania, pisanie na komputerze).
- 3) uczniowie z zaburzeniami zachowania lub emocji:
- a) po uzyskaniu informacji o problemach ucznia od jego rodziców lub samego ucznia, otoczenie ucznia ustalonymi z uczniem i/lub rodzicami sposobami pomocy;
 - b) dostosowanie podejmowanych działań do potrzeb ucznia (rozmowy z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem; ustalenie z nauczycielami sposobów wspierania ucznia);
 - c) wpisanie informacji o potrzebie udzielania uczniowi wsparcia w e-dziennik (przez wychowawcę lub pedagoga);
 - d) w sytuacji poważniejszych problemów ucznia zorganizowanie spotkania Zespołu Nauczycieli Uczących Klasę (z możliwością udziału rodzica) i omówienie problemów i potrzeb ucznia;
 - e) w sytuacji zauważenia przez nauczycieli niepokojących zachowań ucznia, rozmowa z rodzicami, w razie potrzeby zalecenie kontaktu ze specjalistą;
 - f) dostosowanie organizacji egzaminu maturalnego do potrzeb ucznia;

4) uczniowie ze szczególnymi uzdolnieniami:

- a) rozpoznanie uzdolnień ucznia;
- b) ustalenie z uczniem i jego rodzicami sposobów wspierania rozwoju jego uzdolnień (przygotowywanie przez nauczyciela dodatkowych materiałów; konsultacje, udział w kółkach; pomoc w przygotowywaniu się do konkursów, olimpiad; objęcie ucznia realizowaniem indywidualnego programu/toku nauki itp.);
- c) zachęcanie i umożliwianie brania udziału w konkursach, olimpiadach;
- d) informowanie uczniów, którzy osiągają sukcesy o możliwych stypendiach; pomoc w wypełnianiu i składaniu wniosków stypendialnych;

5) uczniowie z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych:

- a) zapoznanie się nauczycieli, wychowawcy i pedagogów z informacjami nt. przyczyn i charakteru zaburzeń;
- b) wpisanie informacji o rodzaju zaburzeń i potrzebie udzielania uczniowi wsparcia w e-dziennik (przez wychowawcę lub pedagoga);
- c) ustalenie z uczniem i jego rodzicami sposobów udzielania wsparcia i pomocy (np. unikania długich wypowiedzi ustnych);
- d) dostosowanie organizacji egzaminu maturalnego do potrzeb ucznia;

6) uczniowie z chorobami przewlekłymi;

- a) zapoznanie się nauczycieli, wychowawcy i pedagogów z informacjami nt. przyczyn i charakteru choroby;
- b) ustalenie z uczniem i jego rodzicami sposobów udzielania wsparcia i pomocy;
- c) wpisanie informacji o rodzaju choroby i potrzebie udzielania uczniowi wsparcia w e-dziennik (przez wychowawcę lub pedagoga);
- d) udzielenie uczniowi i rodzicom informacji o możliwości objęcia ucznia zindywidualizowaną ścieżką kształcenia lub nauczaniem indywidualnym;
- e) dostosowanie organizacji egzaminu maturalnego do potrzeb ucznia;

7) uczniowie w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej (związanej z problemami rówieśniczymi, rodzinnymi, zdrowotnymi itp.);

- a) po uzyskaniu informacji o problemach ucznia, otoczenie ucznia ustalonymi z nim (lub rodzicami) sposobami pomocy;
- b) dostosowanie podejmowanych działań do potrzeb ucznia (rozmowy z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem; ustalenie z nauczycielami sposobów wspierania ucznia);

- c) w sytuacji poważniejszych problemów ucznia zorganizowanie spotkania Zespołu Nauczycieli Uczących Klasę (z możliwością udziału rodzica) i omówienie problemów i potrzeb ucznia;
 - e) jeżeli istnieje taka potrzeba wpisanie informacji o rodzaju problemów i potrzebie udzielania uczniowi wsparcia w e-dziennik (przez wychowawcę lub pedagoga);
 - d) w sytuacji zauważenia przez nauczycieli niepokojących zachowań ucznia, rozmowa z rodzicami, w razie potrzeby zalecenie kontaktu ze specjalistą;
 - e) dostosowanie organizacji egzaminu maturalnego do potrzeb ucznia;
- 8) uczniowie z niepowodzeniami edukacyjnymi;
- a) nauczyciel uczący przedmiotu, z którego uczeń osiąga oceny niedostateczne rozmawia z uczniem o przyczynach i ustalają sposoby nadrobienia zaległości / poprawy ocen;
 - b) nauczyciel uczący przedmiotu, z którego uczeń osiąga oceny niedostateczne informuje o tym fakcie wychowawcę klasy;
 - c) w trakcie konsultacji lub wywiadówki nauczyciel spotyka się z rodzicem ucznia i ustalają sposoby rozwiązania problemów;
 - d) jeżeli uczeń z większej ilości przedmiotów otrzymuje oceny niedostateczne, wychowawca ustala z nim przyczyny tej sytuacji i sposoby rozwiązywania problemów (np. rozmowa z pedagogiem);
 - e) w przypadku dużych problemów edukacyjnych organizowane jest spotkanie ucznia i jego rodziców z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem i nauczycielami przedmiotów, z których uczeń osiąga oceny niedostateczne; wspólnie ustalane są sposoby rozwiązania trudności;
- 9) uczniowie pochodzący ze środowisk, w których występują zaniedbania związane z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi:
- a) rozpoznanie sytuacji ucznia w trakcie rozmowy z uczniem i/lub jego rodzicami przez wychowawcę, pedagoga, psychologa lub nauczyciela;
 - b) ustalenie z uczniem / rodzicem sposobów pomocy;
 - c) udzielenie uczniowi / rodzicowi informacji o możliwych formach pomocy udzielanych przez instytucje zewnętrzne (specjalistyczne przychodnie, poradnie i ośrodki; pomoc finansowa itp.);
 - d) jeżeli istnieje taka potrzeba zwołanie Zespołu Nauczycieli Uczących Klasę i podjęcie wspólnych ustaleń dotyczących sposobów udzielania wsparcia uczniowi;
 - e) jeżeli istnieje taka potrzeba podjęcie działań formalnych (np. założenie Niebieskiej Karty, kontakt z ośrodkiem pomocy społecznej itp.);
- 10) uczniowie z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związane z wcześniejszym kształceniem za granicą:

- a) przyjęcie ucznia do szkoły zgodnie z przepisami zawartymi w aktualnie obowiązującym *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw*,
- b) rozpoznanie u ucznia poziomu znajomości języka polskiego i wiedzy z zakresu przedmiotów nauczanych w klasie o danym profilu;
- c) ustalenie sposobów pomocy uczniowi:
- bieżące sprawdzanie, czy uczeń rozumie treści przekazywane na lekcji;
 - objęcie dodatkowymi zajęciami / konsultacjami na terenie szkoły;
 - wystąpienie do organu prowadzącego o przyznanie dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego oraz dodatkowych zajęć wyrównawczych z innego przedmiotu, z którego nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne stwierdził konieczność uzupełnienia różnic programowych;
 - podjęcie działań ułatwiających uczniowi zaaklimatyzowanie się w nowym środowisku.